

از ونزوئلا، یک کشور مهم و جنگالی چه می‌دانید؟

مادر آمازون و سرزمین هزار رود

این روزها تا اسم ونزوئلا می‌آید ناخودآگاه ذهنمان فقط سراغ جنگال‌های سیاسی و کشاکش مادی و گواپیدو یا حمایت کردن و نکردن کشورهای مختلف از آقای رئیس جمهور می‌رود. آیا چیزهای دیگری هم درباره ونزوئلا می‌دانید؟ آیا تنها وجه اشتراک ایران و ونزوئلا روابط دوستانه و موضع مشترک علیه امپریالیسم و آمریکاست؟ یا شباهت‌هایی هم در فرهنگ و مردم ایران و ونزوئلا وجود دارد؟ برای این که کمی از اوضاع فرهنگی و اجتماعی ونزوئلا بیشتر سردر بیاوریم با امیر تفرشی، کارشناس ارشد مسائل آمریکای لاتین گفت‌وگویی مختصر انجام شد. وی حدود هشت سال مقیم این منطقه بود و از نزدیک با زوایای مختلف فرهنگی و اجتماعی و سیاسی ونزوئلا آشنایی دارد. در کارنامه او، فعالیت‌های گوناگونی به چشم می‌خورد؛ از مدیر تولید مستندهای مختلف گرفته تا ناظر بین‌المللی انتخابات بودن.



می‌کنند و احترام بیشتری می‌گذارند. به عکس، طبقات ثروتمند و بالا، چون بیشتر تحت‌تاثیر فضای رسانه‌ای غرب هستند، نگاه منفی‌تری به جریان اسلامی و کشورهای مسلمان دارند. همان‌طور که بالاتر هم گفتیم، عامل تمایز این دو طبقه که آنها را از لحاظ فرهنگشان متفاوت می‌کند، منابع دریافت اطلاعات و رسانه‌ها هست. طبقه‌های بالاتر اطلاعات خود را از رسانه‌های غربی دریافت می‌کنند. شبکه‌های خبری مثل سی‌ان‌ان، اسپانیولی، که از طرف آمریکا پشتیبانی می‌شود. اطلاعات، اخبار، تحلیل‌ها، گزارشات، الگوهای فرهنگی، نویسندگان و شاعران و فیلمسازان و... هر آن چیزی هست که آنها معرفی می‌کنند. چیزی که گرایش به آمریکا و فرهنگ لیبرال دموکراسی دارد. یا حتی می‌شود شبکه‌های منطقه‌ای را نام برد. مثل ان‌تی‌ان، یا آر‌تی‌وی که آنها هم از طرف آمریکا پشتیبانی می‌شوند و متاسفانه شبکه‌های کمی در اختیار مخالفان قرار دارد.»

به لحاظ فرهنگی، مردم طبقات پایین‌تر بیشتر دنبال مدل‌های فرهنگی بومی خود و مدل‌های آمریکای لاتینی هستند. مثلاً در عرصه ادبی به نویسندگان طرفدار استقلال کشورهای آمریکای لاتین، گرایش دارند. یا الگوهای تاریخی‌شان از افرادی نشأت می‌گیرد که رهبران استقلال این منطقه هستند، مثل سیمون بولیوار که رهبر استقلال خواهی این منطقه است. برعکس طبقه متوسط و ثروتمندتر به نوعی وابستگی فرهنگی و اجتماعی به تمدن لیبرال دموکراسی دارد و بیشتر نگاهشان به سمت آمریکاست. به‌طوری که الگوهای فرهنگی‌شان بیشتر آمریکایی است یا بیشتر تحت‌تاثیر زبان انگلیسی هستند. آقای تفرشی معتقد است بیشتر اینها دستاوردهای انقلاب است: «در هر صورت ۲۰ سال از انقلاب بولیواری در این کشور گذشته است و ۲۰ سال هم زمان کمی نیست. تبلیغاتی که دائم از طریق رسانه‌ها درباره دولت و انقلاب شد، موثر افتاد و مردم خوراک فرهنگی در این موضوعات دریافت می‌کردند.»

دوقطبی ونزوئلایی

و به همین ترتیب این دوقطبی و شکاف طبقاتی موجود، با منابع رسانه‌ای بسیار متفاوتی از یکدیگر مواجه می‌شوند، مثلاً «در طبقات پایین‌تر، الگوی فکری که تبلیغ و آموخته می‌شود، این تفکر است که نباید به سمت محصولات و برندها رفت که متعلق به دنیای غرب است. یا حتی جنبش‌هایی که در ونزوئلا و کشورهای همسایه با ونزوئلا به منظور تحریم محصولات اسرائیلی ایجاد می‌شود، محصولاتی که از رژیم صهیونیستی حمایت می‌کنند.»

دامنه این اختلافات بین دو قطب تا تفاوت نگاه به اسلام نیز کشیده می‌شود: «طبقات پایین نسبت به فرهنگ و مردم مسلمان یا جریان مقاومت گرایش و پذیرایی بیشتری دارند و احساس همبستگی بیشتری

غرب دور

مهم‌ترین نکته‌ای که برای مردم ونزوئلا به چشم می‌آید، خنک بودن آنها مثل ایرانی‌هاست: «مردم آمریکای لاتین با آن که در غرب زمین هستند اما دارای یک تمدن غربی با آن شناختی که ما از تمدن غرب داریم، نیستند. تفاوت‌های فرهنگی زیادی با مردم نیمکره شمالی آمریکا دارند. مثلاً مردم بسیار خنک‌تر و احساس‌ای هستند. اغلب به‌راحتی می‌توان با یک ونزوئلایی ارتباط برقرار کرد. معمولاً پیچیدگی خاص رفتاری ندارند.»

مردم ونزوئلا در برخورد با موقعیت‌های مختلف سیاسی اقتصادی و فرهنگی به دو دسته تقسیم می‌شوند: «جامعه ونزوئلا عموماً یک جامعه دوقطبی است، به لحاظ



فرهنگی، سیاسی و اجتماعی عمدتاً به دو قطب متفاوت تقسیم می‌شوند، یکی طبقات پایین و محروم اقتصادی که یک سو و سوی دیگر، قطب طبقات متوسط و ثروتمند رو به بالاست. این قطب به لحاظ اقتصادی، فرهنگی و سیاسی، سلاخی شبیه سلاخی مردم آمریکا دارند.»

گوشه‌ای از جذابیت‌های طبیعی ونزوئلا

ونزوئلا یعنی...



ونزوئلا کشوری است با هزار رودخانه، ونزوئلا یعنی ونیز دوم! این کشور به لحاظ جاذبه‌های طبیعی همه چیز تمام است؛ کشوری که هم برخورد از ساحل کارائیبی هست، هم جنگل‌های آمازونی و هم رودخانه‌های پرآب بسیار و رشته کوه‌های زیبا و آبشارهای فوق‌العاده.

«جزایر دریای کارائیب بسیار منحصربه‌فرد و زیبا هستند که در شمال ونزوئلا قرار دارد. یک منطقه آمازونی نیز وجود دارد که جنگل‌های آمازونی و رودخانه‌های پرآب فراوان دارد و یکی

از این رودخانه‌ها به اسم اولی نوکو که سرشاخه رود آمازون است، از ونزوئلا نشأت می‌گیرد. از دیگر جاذبه‌هایی که می‌توان برای این کشور زیبا برشمرد سلسله کوه‌های آنداست که از ونزوئلا شروع می‌شود و به سمت کلمبیا و جنوب قاره که مرتفع‌تر است، می‌رود. بلندترین آبشار طبیعی جهان، آبشار آنجل نیز در این کشور واقع است که تا دهه ۳۰ ناشناخته بود. در کل ونزوئلا به لحاظ طبیعی و گردشگری یک کشور پر جاذبه است ولی متاسفانه در سال‌های اخیر به دلیل شرایط اقتصادی که در ونزوئلا پیچیده شده، و درگیری‌های سیاسی و اجتماعی و نزاع‌های داخلی گردشگرها کمتر به این کشور مسافرت کرده‌اند و این کشور درآمدهای خود در این حوزه را از دست داده است. متاسفانه به دلیل تبلیغات منفی مبنی بر ناامنی، ونزوئلا با این مشکل مواجه شده که میزان گردشگرانی که جذب می‌کند خیلی خیلی پایین آمده است.»



ونزوئلایی‌ها درباره ایران چه نظری دارند؟ «رفتار ونزوئلایی‌ها درباره ایران هم کاملاً تحت‌تاثیر همان دوقطبی است، یک عده طرفدار ایران هستند و نگاه مثبتی به ایرانی‌ها دارند، که شامل طبقات محروم‌تر می‌شود و طرفدار انقلاب بولیواری هستند و یک عده دیگر هم مخالفان ایران که موضع منفی نسبت به ایران و هر جریان اسلامی دارند و ایران را یک کشور بسته می‌دانند.»